(2 Hours) (Total Marks: 60)

Please check whether you have got the right question paper.

N.	В.	Answer any five questions from question number 1 to question number 8 and questions number 9 is compulsory.	tio	
	1.	Explain the classification of academic disciplines based on Becher- Biglan typolog	зу.	
		The State of the S	10	
	2.	"Geography is both science and art." Justify with reference to meaning and scope	of	
		geography.	10	
	3.	Illustrate the correlation of geography with history and mathematics.	10	
	4.	"Maps and glob plays an important role in the teaching of geography." Explain with	th	
		suitable examples.	10	
	5.	Explain the meaning and procedure of project method.	10	
	6. "Diagnostic testing and remedial teaching is a systematic approach to solve pr			
		of students. Justify with reference to the need and steps of diagnostic testing and		
	SAF	remedial teaching.	10	
	7.	Explain the characteristics of a good geography textbook.	10	
	8.	Illustrate maxims of teaching geography.	10	
	9.	Attempt briefly any two of the following:	10	
		a) Challenges faced by geography teacher		
	STA	b) Aims of teaching geography		
		c) Significance of geography		
		d) Meaning of academic discipline		

(मराठी रूपांतर)

	(२ तास) (एकूण गुण ६०)
₹.	बेचेन- बिगलन प्रारूप वर्गीकरणानुसार शैक्षणिक विद्याशाखांचे वर्गीकरण स्पष्ट करा. १०
₹.	"भूगोल हे शास्त्र आणि कला असे दोन्ही आहे." हे भूगोलाचा अर्थ व व्याप्तीच्या
	संदर्भात समर्थन करा.
₹.	भूगोलचा इतिहास आणि गणिताशी सहसंबंध सोदाहरण स्पष्ट करा.
٧.	"नकाशे आणि पृथ्वीगोल भूगोल अध्यापनात महत्त्वपूर्ण भूमिका बजावतात." योग्य
	उदाहरणासह स्पष्ट करा.
ଓ .	प्रकल्प पद्धतीचा अर्थ आणि प्रक्रिया स्पष्ट करा.
ξ.	"निदानात्मक परीक्षण आणि उपचारात्मक अध्यापन विद्यार्थ्यांच्या समस्या
	निराकारणाचा एक सुव्यवस्थित उपागम आहे." हे निदानात्मक परिक्षण आणि
	उपचारात्मक अध्यापनाची आवश्यकता आणि पायऱ्यांच्या संदर्भात विधानाचे समर्थन करा.
७ .	भूगोलच्या चांगल्या पाठ्यपुस्तकाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
۷.	भूगोल अध्यापनाची सूत्र उदाहरणांसह स्पष्ट करा
۹.	खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर थोडक्यात लिहा.
	अ) भूगोल शिक्षकापुढील आव्हाने
	ब) भूगोल अध्यापनाची ध्येय
	क) भूगोल मंडळाचे महत्त्व
	न भेगाणिन निरामकाना अर्थ

(हिंदी अनुवाद)

	(२ तास) (एकूण गुण ६०)	)
የ.	शैक्षिक विद्याशाखों का वर्गीकरण बिचर-बिगलन टायपोलॉजी के आधार पर स्पष्ट	
	कीजिए।	१०
		v
ર	"भूगोल यह शास्त्र तथा कला दोनो है।" यह भूगोल का अर्थ और व्याप्ती के संदर्भ	में ८
	समर्थन कीजिए।	१०
3 .	भूगोल का इतिहास और गणित के साथ सहसंबंध सोदाहरण स्पष्ट कीजिए।	१०
``	6 49 W .C' 12 AV	
٧.	"नकाशे और पृथ्वीगोल भूगोल अध्यापन मे महत्त्वपूर्ण भूमिका निभाते है।" उचित	
	उदाहरणद्वारा स्पष्ट कीजिए।	१०
ن .	प्रकल्प विधी का अर्थ और प्रक्रिया स्पष्ट कीजिए।	20
, St		20,
ξ.	"निदानात्मक परीक्षण और उपचारात्मक अध्यापन विद्यार्थीयों की समस्याओं	i ab
ч.	्समाधान का स्नियोजित उपागम है।" यह निदानात्मक परीक्षण और उपचारा	
		१०
	STOCK OF THE AN OFFICE AND AND AN OFFICE AND	,
6	and a deal manner of Bolomur nos of the	0.0
.وا	भूगोल के अच्छे पाठ्यपुस्तक की विशेषताएँ स्पष्ट कीजिए।	१०
۷.	भूगोल अध्यापन के सूत्र उदाहरणसह स्पष्ट कीजिए ।	१०
e	निम्नलिखित मे से किसी दो पर संक्षेप मे लिखिए	१०
,,	THE RESERVE OF THE PARTY OF THE	,
	अ)भूगोल शिक्षक की चुनौतिया	
ST	ब) भूगोल अध्यापन के हेत्	
3	क) भूगोल मंडल का महत्व	
	ड) शैक्षिक विद्याशाखों का अर्थ	
	*******	